

**RAPORT
MONITORIMI I SEKTORIT
TË MJEDISIT NË KOMUNËN
E MALISHEVËS**

20
22

RAPORT MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E MALISHEVËS – 2022

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe

Rr. Fehmi Lladrovci 94, Prizren,
Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 No.7

www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org

029 222 771/038 224 967

Raporti “MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E MALISHEVËS – 2022” është realizuar nga EC Ma Ndryshe, i cilimbështetet nga Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar, (Sida) përmes Programit të saj “Human Rightivism” që implementohet nga Community Development Fund – CDF.

Përmbajtja dhe qëndrimet e paraqitura këtu nuk përfaqësojnë qëndrimin zyrtarë të donatorëve.

Maj, 2023

PËRMBAJTJA:

Hyrje

Gjetjet e raportit

01

Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Statistikat Kryesore - 2022

02

Korniza ligjore

03

Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

04

Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

05

Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave.

06

Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

07

Licencimi dhe lejet mjedisore

Përfundime

Rekomandimet

Për EC

Hyrje

Ky raport është një përpjekje e re e strukturuar e shoqërisë civile për të adresuar e trajtuar përgjegjësitë e organeve kompetente të Qeverisë Lokale, përkatësisht përgjegjësitë e Komunave karshi 7 aspekteve mjedisore që rregullohen me kornizën ligjore të vendit.

Organet përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit janë të rregulluara në forma të ndryshme në Komunitat e Kosovës. Disa nga komunitat kanë drejtori të dedikuara për mbrojtjen e mjedisit, ndërsa disa kanë sektore në kuadër të drejtorive për planifikim apo zyrtarë përgjegjës për çështje mjedisore.

Metodologjia e ndjekur nga EC Ma Ndryshe për përpilimin e këtij raporti merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, si:

Ligji nr.03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit

Ligji nr.03/L-233 për mbrojtjen e natyrës

Ligji nr.03/L-160 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja

Ligji nr.2003_3 për pyjet e Kosovës

Ligji nr.04/L-147 për ujërat e Kosovës

Ligji nr.04/L-060 për mbeturina

Ligji nr.06/L-035 për veprimtaritë hidrometeorologjike

Ligji nr.03/L-119 për produktet biocide dhe shtojcat

Ligji nr.02/L-53 për gjuetinë

Ligji nr.04/L-197 për kimikate

Ligji nr.04/L-174 për planifikimin hapësinor

Ligji nr.04/L-175 për inspektoratin e mjedisit, ujërave, natyrës, planifikimit hapësinor dhe ndërtimit.

Mbi këtë bazë përmbajtja e këtij raporti tenton që të mbulojë aspektet kryesore që legjislacioni në fuqi adreson, si:

- Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor
- Korniza ligjore
- Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit
- Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor
- Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave
- Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike
- Licencimi dhe lejet mjedisore

Gjetjet e këtij raporti në kapituj të caktuar kanë identifikuar mangësitë aktuale në sektorin e mjedisit, që kërkojnë vëmendje më të shtuar nga autoritetet komunale, me qëllim të përmirësimit të procesit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor. Gjithashtu ato janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, si pasqyrim i gjendjes reale në sektorin e mjedisit.

Njëherësh kanë theksuar se burimet njerëzore dhe financiare nuk janë në nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore. Në fund janë adresuar edhe disa rekomandime me qëllim të përmirësimeve dhe plotësimeve në proceset e planifikimit dhe menaxhimit mjedisor, drejt arritjes së rezultateve më të qëndrueshme në sektorin e mjedisit dhe mbrojtjen e resurseve natyrore.

Gjetjet e raportit

1. Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Në Komunën e Malishevës organi përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor është Drejtoria e Shërbimeve Publike për të cilën është raportuar se ka 5 punëtorë të angazhuar. Sa i përket themelimit të sektorit mjedisor nga komuna nuk është ofruar asnjë përgjigje.

Teksa, nga Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural është raportuar se kanë të themeluar Sektorin (njësinë) e Pylltarisë, ku janë të angazhuar gjithësejt 6 punonjës civil.

ORGANI KOMUNAL	A ËSHTË THEMELUAR?	EMRI ZYRTAR	FUQIA AKTUALE PUNËTORE
Drejtoria	Po	Drejtoria e Shërbimeve Publike	5
Sektor	/	/	/
Zyrtarët	Po	Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural	/
Sektor	/	/	/

Numri i angazhuar i shërbyesve civil sipas deklaratave të zyrtarit të DSHP nuk është i mjaftueshëm për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore por nuk kanë dhënë përgjigje se a kanë shërbyesit civil në këtë dikaster ka profilet e nevojshme profesionale për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore, teksa për këtë çështje nga shkalla 1 (aspak) deri në 5 (shkëlqyeshëm) ka dhënë vlerësimin 4.

Zyrtarët kanë bërë të ditur se gjatë vitit 2022 për punonjësit e këtij sektori janë organizuar trajnime të ndryshme mbi menaxhimin e mbeturinave nga JAICA, trajnime mbi banimin dhe strehimin social, harta zonal dhe zbatim të ligjeve mjedisore.

Statistikat Kryesore - 2022:

- Numri i zyrtarëve të angazhuar në DSHP – 5
- Numri i trajnimeve rreth kornizës ligjore – 2
- Numri i trajnimeve sipas fushës mjedisore – 1
- Numri i Udhëzuesve Profesional për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor – 0

2. Korniza ligjore

Metodologjia e EC-it, merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, të cekura më lartë.

Teksa Komuna e Malishevës, përkatësisht Drejtoria e Shërbimeve Publike nuk ka raportuar në lidhje e ligjet që shfrytëzohen nga ata në lidhje me planifikimin dhe menaxhimin mjedisor. Ndërsa sa i përket njohurive të stafit të këtij sektori rreth kornizës respektive ligjore i kanë notuar me 5, nga 1/aspak deri 5/shkëlqyeshëm.

3. Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

Rrjedha e ciklit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor nuk shquhet për qasje të strukturuar dhe të organizuar. Hartimi i politikave mjedisore kërkon dinamizim me qëllim që ato ti përgjigjen nevojave të kohës. Komuna e Malishevës nuk ka raportuar se a kanë Plan Lokal të Veprimit në Mjedis aktiv, kurse VNM (Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis) sipas zyrtarëve është realizuar vetëm për ndërtimin e digës në Panorc. Po ashtu është raportuar se kjo komunë ka të miratuar Planin Zhvillimor Komunal dhe Hartat Zonale Komunale.

Në lidhje me masat dhe projektet kapitale për rregullimin, promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit nga ana e zyrtarëve nuk është deklaruar asnjë e dhënë. Ndërsa sa i përket strategjive mjedisore lokale, zyrtari ka bërë të ditur se janë të harmonizuara me strategjitë qendrore.

---

4. Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

Komuna e Malishevës ka raportuar se inspektimi i zbatimit të kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe hartimi i raporteve përkatëse realizohet. Sipas tyre, zyrtarët e komunës së Malishevës vazhdimisht hartojnë raporte për zbatim të kornizës ligjore dhe raportojnë në baza mujore dhe vjetore.

Gjendja e deponive të mbeturinave monitorohet vazhdimisht, dhe me ndihmën e JAICA janë identifikuar deponitë e mbeturinave inerte dhe në mënyrë periodike është bërë edhe eliminimi i tyre.

Sa i përket monitorimit të gjendjes së zonave të mbrojtura, çrregullimeve mjedisore, gjendjes së pyjeve, tejkalimeve të eksploatimit të resurseve natyrore dhe të kushteve gjuetisë zyrtarët e drejtorisë në fjalë nuk kanë ofruar asnjë të dhënë.

5. Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave

Kjo komunë nuk ka sistem të monitorimit të ajrit, dheut dhe ujërave sipërfaqësore e nëntokësore. Ndërsa sa i përket parashikimit dhe paralajmërimit të hershëm të vërshimeve dhe thatësirave, është bërë e ditur se nuk realizohet.

Sipas zyrtarëve komunalë, DSHP-ja nuk ka kapacitete të nevojshme teknike e as njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore, pasi që në DSHP siç është cekur më lartë që është i angazhuar vetëm 5 zyrtar.

---

6. Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

Kjo komunë nuk ka sistem të monitorimit të ajrit, dheut dhe ujërave sipërfaqësore e nëntokësore. Ndërsa sa i përket parashikimit dhe paralajmërimit të hershëm të vërshimeve dhe thatësirave, është bërë e ditur se nuk realizohet.

Sipas zyrtarëve komunalë, DSHP-ja nuk ka kapacitete të nevojshme teknike e as njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore, pasi që në DSHP siç është cekur më lartë që është i angazhuar vetëm 5 zyrtar.

7. Licencimi dhe lejet mjedisore

Në lidhje me licencat aktive dhe lejet mjedisore në komunën e Malishevës, zyrtarët e DSHP-së nuk kanë ndarë asnjë informacion.

Përfundime

Gjetjet e këtij raporti janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, duke pohuar se ato pasqyrojnë gjendjen reale në sektorin e mjedisit, bashkë me mundësitë për të ngritur dhe përmirësuar çështjet mjedisore në këtë komunë. Burimet njerëzore dhe financiare sipas tyre nuk janë të nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Bazuar në këtë monitorim, dalin konkluzionet se:

Në Komunën e Malishevës nuk është ofruar ndonjë informatë se kush është organ përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor, dhe se kjo pjesë mbulohet pjesërisht nga Drejtoria e Shërbimeve Publike. Kapacitetet njerëzore brenda këtij organi janë të pamjaftueshme si në aspektin kuantitativ ashtu edhe në atë profesional, ndërkohë që herë pas here ka pasur aktivitete për fuqizimin e tyre në raport me kornizën aktuale ligjore dhe në periudhën raportuese nuk është organizuar asnjë trajnim rreth çështjeve mjedisore për stafin e DSHP.

Shkalla e hartimit dhe zbatimit të politikave lokale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor mbetet problematik, për faktin se nuk ka organizim të mirëfilltë në këtë aspekt; përkatësisht, rrjedha aktuale e hartimit dhe zbatimit të dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit aktualisht e bën të vështirë matjen e efikasitetit të këtyre veprimeve në përmirësimin e gjendjes mjedisore.

Niveli i inspektimit si dhe hartimi i raporteve përkatëse lidhur me zbatimin e kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe të zbatimit të strategjive mjedisore mbetet i paqartë për shkak të mos shpalosjes së të dhënave të plota në këtë drejtim.

Bashkëpunimi ndërinstytucional në hartimin e politikave publike vlerësohet të jetë i pamjaftueshëm. Teksa në lidhje me licencat aktive dhe lejet mjedisore në komunën e Malishevës, zyrtarët e DSHP-së nuk kanë ndarë asnjë informacion.

Rekomandime

- Të shqyrtohen mundësitë për shtimin e punonjësve profesionistë në DSHP dhe të krijohet sektor i posaçëm mbi mjedisin;
- Të organizohen trajnime për punonjësit e DSHP rreth kornizës ligjore dhe rreth çështjeve mjedisore;
- Të përmirësohet dhe dinamizohet hartimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit;
- Planet e nivelit lokal për menaxhimin mjedisor të përditësohen, bashkë me fuqizimin e raportimit të zbatimit të tyre;
- Të rriten kapacitetet si dhe të shtohet mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor;
- Të avancohet bashkëpunimi nivel qendror-lokal në hartimin e akteve ligjore dhe strategjive mjedisore; dhe
- Të kultivohet bashkëpunimi më i afërt me OJQ-të për të nxitur rritjen e pjesëmarrjes së publikut në çështjet mjedisore;

Për EC

EC angazhohet për qëndrueshmëri ekonomike dhe qeverisje demokratike në nivel lokal (dhe rajonal) përmes mobilizimit të komunitetit, mbikëqyrjes së vendimmarrjes publike dhe partneritetit në zbatim të programeve dhe politikave zhvillimore.

Për përmbushjen e këtij misioni organizata zbaton projekte dhe nisma në kuadër të këtyre programeve: Qytete/Komuna Gjithëpërfshirëse, Zhvillim i Qëndrueshëm dhe Mjedis e Ndryshime Klimatike.

Ndërsa programi tjetër është ideuar si njësi mbështetëse për veprimin e organizatës dhe synon adresimin e tri sfidave të jashtme dhe të brendshme:

- 1.Vëllimin e pamjaftueshëm të dijës empirike në vend, përfshi të dhënat e besueshme statistikore, analizat e specializuara dhe mendimet profesionale,
- 2.Nevojën për konsolidimin e kapaciteteve të brendshme, veçanërisht në hulumtime, baza të të dhënave, analizë, menaxhim, zhvillim komunitar dhe ekspertizë sektoriale, dhe
- 3.Mungesën e qëndrueshmërisë financiare afatgjatë duke i diversifikuar burimet e të hyrave, me theks në ofrimin e shërbimeve për palët e treta.

Trekëndëshi konceptual që do të orientojë punën e organizatës në pesë vitet e ardhshme (2020-2024) ka këto elemente:

- 1.Gjithëpërfshirjen, 2.Qëndrueshmërinë, dhe 3.Dijen.

EC beson se demokratizimi dhe zhvillimi i gjithëmbarshtëm shtetëror është proces që duhet planifikuar dhe ndërtuar nga poshtë lart. Në thelb të qeverisjes demokratike qëndron hapja dhe përfshirja e të gjithëve në marrjen e vendimeve që kanë për synim të mirën e përbashkët, ndërsa planifikimi zhvillimor kërkon shfrytëzim racional të burimeve territoriale, pa e kompromituar përdorshmërinë e tyre nga gjeneratat e ardhshme. Si demokracia ashtu edhe zhvillimi duhen ndërtuar mbi bazën e dijës së shëndoshë që garanton vendime dhe veprime të mençura dhe vizionare.

Vlerat kryesore të organizatës janë:

---

1. Paanshmëria - EC vepron në bazë të analizave të thukta dhe gjithëpërfshirëse dhe mënjanon veprimet e ngutshme dhe impulsive. EC synon të përkrahë dhe të shtyjë përpara alternativat të cilat në bazë të hulumtimit dalin të jenë më të përshtatshmet, pavarësisht nëse masa e shoqërisë nuk e përkrahin këtë opsion;
2. Aktivizmi - Anëtarët e EC do të jenë aktivistë të cilët angazhohen në baza të rregullta për të shtyrë përpara bashkëveprimin qytetar për të përmbushur misionin e organizatës;
3. Orientimi drejt rezultateve - Anëtarët e EC janë të orientuar për të arritur rezultate, ku përpjekja nuk i kënaq pritjet e organizatës në qoftë se nuk përfundon me rezultatet e pritura;
4. Komuniteti bazë e veprimit - EC do të jetë gjithnjë pranë komunitetit, duke mësuar nga qytetarët dhe duke ndërtuar konsensus për bashkëveprimin dhe formësimin e shoqërisë.

www.ecmandryshe.org